

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 18 лютого 2026 р. № 222

СТАТУТ
державної установи “Національна комісія
з питань психічного здоров’я”

Загальна частина

1. Державна установа “Національна комісія з питань психічного здоров’я” (далі — Національна комісія) є постійно діючим колегіальним органом, функції з управління якою здійснює Кабінет Міністрів України.

2. Національна комісія у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, актами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства та цим Статутом.

3. Національна комісія діє на принципах:

- 1) незалежності у прийнятті рішень;
- 2) прозорості процедур;
- 3) відповідальності за прийняті рішення;
- 4) орієнтації на міжнародні стандарти;
- 5) забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

4. Національна комісія виконує функції охорони психічного здоров’я, визначені Законом України “Про систему охорони психічного здоров’я в Україні”.

Під час виконання своїх функцій у сфері охорони психічного здоров’я Національна комісія взаємодіє з Кабінетом Міністрів України, МОЗ, Мінсоцполітики, МОН, Міноборони, МВС, Мінветеранів, іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, саморегульвними організаціями у сфері психічного здоров’я (далі — саморегульвні організації), громадськими об’єднаннями надавачів послуг у сфері психічного здоров’я та фахівцями у сфері психічного здоров’я, іншими громадськими об’єднаннями, юридичними особами незалежно від організаційно-правової форми, отримувачами послуг і допомоги у сфері психічного здоров’я, міжнародними організаціями у сфері психічного здоров’я.

5. Національна комісія є неприбутковою організацією.

6. Національна комісія є юридичною особою публічного права, засновником якої є держава.

Національна комісія має самостійний баланс, поточні рахунки в банках, рахунки в органах Казначейства, печатку із своїм найменуванням та зображенням Державного Герба України.

7. Структура, штатний розпис, кошторис та план асигнувань (за винятком надання кредитів з бюджету) загального фонду бюджету та зміни до них затверджуються Головою Національної комісії з дотриманням вимог законодавства.

8. Національна комісія має право у порядку, встановленому законодавством, вчиняти правочини, набувати майнових та особистих немайнових прав, забезпечувати представництво, самопредставництво своїх інтересів у судах, бути відповідачем або позивачем у судах України.

9. Повне найменування Національної комісії:

українською мовою — державна установа “Національна комісія з питань психічного здоров’я”;

англійською мовою — State Institution “National Mental Health Commission”.

Повноваження Національної комісії

10. Національна комісія:

1) бере участь у розробленні нормативно-правових актів у сфері охорони психічного здоров’я, погоджує проекти актів Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади, що стосуються сфери охорони психічного здоров’я;

2) здійснює підготовку пропозицій, планів дій, проектів програм, стратегій та рекомендацій щодо здійснення заходів, спрямованих на поліпшення психологічного благополуччя населення та вдосконалення системи охорони психічного здоров’я;

3) щороку готує та оприлюднює доповідь про систему психічного здоров’я в Україні, звіт про свою діяльність та подає зазначені документи до Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України та саморегульованим організаціям;

4) здійснює координацію діяльності заінтересованих сторін у сфері психічного здоров’я;

5) здійснює міжнародне співробітництво у сфері психічного здоров’я;

6) здійснює аналіз та оцінку ефективності державної політики у сфері психічного здоров’я, моніторинг додержання законодавства у сфері охорони психічного здоров’я;

7) бере участь у прогнозуванні потреб населення у сфері психічного здоров'я;

8) організовує навчання та проведення інформаційно-просвітницьких заходів з питань психічного здоров'я;

9) здійснює супровід інформаційного забезпечення сфери психічного здоров'я;

10) створює і веде Державний реєстр саморегульованих організацій у сфері психічного здоров'я та Реєстр надавачів послуг у сфері психічного здоров'я, здійснює організаційні заходи, пов'язані із забезпеченням функціонування зазначених реєстрів та їх складових;

11) здійснює сертифікацію фахівців у сфері психічного здоров'я відповідно до Закону України "Про систему охорони психічного здоров'я в Україні";

12) здійснює нагляд за діяльністю саморегульованих організацій, зокрема ініціює перегляд їх статусу у разі виявлення порушення законодавства;

13) розглядає інформацію саморегульованих організацій про порушення їх членами стандартів професійної діяльності у сфері психічного здоров'я;

14) вивчає пропозиції саморегульованих організацій щодо нормативно-правових актів у сфері психічного здоров'я;

15) надає неприбутковим добровільним об'єднанням фізичних та юридичних осіб статус саморегульованих організацій та реєструє саморегульовані організації, вносить відомості про них до Державного реєстру саморегульованих організацій у сфері психічного здоров'я;

16) забезпечує синхронізацію даних реєстру сертифікованих фахівців у певному науково обґрунтованому методі психотерапії (психотерапевтичному методі), який веде відповідна саморегульована організація, з Реєстром надавачів послуг у сфері психічного здоров'я;

17) здійснює координацію наукової роботи у сфері психічного здоров'я;

18) пропонує для визначення у встановленому законодавством порядку пріоритетні напрями наукових досліджень у сфері психічного здоров'я, фінансування яких здійснюється за рахунок коштів державного бюджету;

19) здійснює контроль і нагляд за додержанням законодавства про охорону психічного здоров'я, державних стандартів, критеріїв і вимог, спрямованих на забезпечення психічного здоров'я населення, нормативів та етичних принципів професійної діяльності у сфері охорони психічного здоров'я;

20) здійснює інші повноваження, передбачені Законом України "Про систему охорони психічного здоров'я в Україні" та іншими актами законодавства.

11. Національна комісія зобов'язана:

1) забезпечувати здійснення заходів щодо запобігання корупції відповідно до вимог Закону України "Про запобігання корупції";

2) дотримуватися вимог законодавства про державну таємницю, зокрема дотримання встановленого законодавством режиму секретності;

3) забезпечувати оприлюднення інформації, крім інформації з обмеженим доступом, про свою діяльність шляхом розміщення на своєму офіційному веб-сайті та інших офіційних веб-ресурсах звітів про діяльність, прийнятих рішень та іншої відповідної інформації; трансляцію своїх засідань у режимі реального часу (он-лайн) та оприлюднення їх відеозаписів; оприлюднення проектів нормативно-правових актів, які розглядаються, для громадського обговорення;

4) створити та вести Державний реєстр саморегульованих організацій у сфері психічного здоров'я та Реєстр надавачів послуг у сфері психічного здоров'я;

5) взаємодіяти з громадськістю та створювати умови для участі громадян у процесі реалізації державної політики у сфері охорони психічного здоров'я.

12. Національна комісія має право:

1) залучати до проведення процедури надання статусу саморегульованої організації та сертифікації фахівців у сфері психічного здоров'я фахівців відповідного професійного (галузевого) спрямування, зокрема незалежних національних та іноземних (міжнародних) експертів;

2) одержувати в установленому порядку від державних органів та органів місцевого самоврядування, юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми і фізичних осіб інформацію, документи та матеріали, необхідні для здійснення покладених на Національну комісію повноважень;

3) одержувати в установленому порядку для проведення процедури надання статусу саморегульованої організації та сертифікації фахівців у сфері психічного здоров'я документи, що підтверджують визначені законодавством вимоги до них;

4) укладати меморандуми про співпрацю з центральними і місцевими органами виконавчої влади, українськими та міжнародними (іноземними) організаціями та залучати їх представників та фахівців установ та організацій (за погодженням з їх керівниками), експертів до роботи Національної комісії та розгляду питань, що належать до повноважень Національної комісії;

5) користуватися в установленому порядку відповідними інформаційними ресурсами органів, зазначених у пункті 13 цього Статуту;

б) провадити видавничу діяльність;

7) брати участь, організовувати та проводити з'їзди, конференції, симпозиуми, семінари, зустрічі, тренінги, наради, зокрема міжнародні, з питань, що належать до її компетенції.

Склад і структура Національної комісії

13. До складу Національної комісії входить 24 члени, з яких 18 членів, які здійснюють свої повноваження на постійній основі, та шість членів, які делеговані до складу Національної комісії (далі — делеговані члени) за рішенням керівників МОЗ, Мінсоцполітики, МОН, Міноборони, МВС, Мінветеранів та беруть участь у роботі Національної комісії на громадських засадах, суміщаючи ці обов'язки з основною роботою у відповідному органі.

14. Персональний склад Національної комісії затверджує Кабінет Міністрів України.

Формування складу Національної комісії здійснюється у встановленому Законом України “Про систему охорони психічного здоров'я в Україні” порядку.

15. Строк повноважень членів Національної комісії становить чотири роки. Одна і та сама особа не може бути членом Національної комісії більше двох строків підряд.

16. Повноваження члена Національної комісії припиняються у разі:

- 1) подання ним особистої заяви про складення повноважень;
- 2) закінчення строку, на який його призначено;
- 3) набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього;
- 4) припинення ним громадянства України;
- 5) визнання його безвісно відсутнім або оголошення померлим;

б) набрання законної сили рішенням суду про позбавлення права займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави, або займати відповідні посади, притягнення до кримінальної або адміністративної відповідальності за вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення;

7) смерті.

Для делегованих членів додатковою підставою для припинення повноважень є відкликання їх органом, за рішенням якого їх було делеговано.

17. Кабінет Міністрів України достроково припиняє повноваження всього складу Національної комісії у разі:

1) необрання Голови Національної комісії та його заступників протягом 60 календарних днів з дня затвердження Кабінетом Міністрів

України персонального складу Національної комісії або з дня припинення повноважень попереднього Голови Національної комісії;

2) не проведення засідань Національної комісії протягом 60 календарних днів.

18. Членом Національної комісії, який здійснює свої повноваження на постійній основі, може бути громадянин України, який має вищу освіту фахівця у сфері психічного здоров'я, не притягався до кримінальної відповідальності чи відповідальності за корупційні правопорушення або правопорушення, пов'язані з корупцією, має загальний стаж роботи не менше семи років та вільно володіє державною мовою.

19. До складу Національної комісії не може входити особа:

1) яка є керівником громадських об'єднань надавачів послуг у сфері психічного здоров'я, саморегульованих організацій;

2) яка за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;

3) яка має судимість за вчинення злочину, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку;

4) яка відповідно до рішення суду позбавлена права займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави, або займати відповідні посади;

5) яка має судимість за вчинення корупційного кримінального правопорушення або кримінального правопорушення, пов'язаного з корупцією, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку;

6) яка піддавалася адміністративному стягненню за правопорушення, пов'язане з корупцією, протягом року з дня набрання відповідним рішенням суду законної сили;

7) яка є громадянином держави-агресора, крім тих, що проживають на території України на законних підставах, та/або провадить професійну діяльність на території держави-агресора чи провадила або провадить таку діяльність у будь-яких юридичних особах незалежно від організаційно-правової форми, що незаконно діють чи діяли на тимчасово окупованій території України;

8) до якої застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи відповідно до Закону України "Про санкції".

20. Члени Національної комісії (крім делегованих членів) виконують покладені на них функції на підставі укладених з ними трудових договорів.

21. Організаційною формою діяльності Національної комісії є засідання. Засідання Національної комісії є правоможним, якщо в ньому бере участь не менше 16 членів Національної комісії.

Голова Національної комісії може прийняти рішення про проведення засідання у режимі реального часу (он-лайн) з використанням відповідних технічних засобів, зокрема через Інтернет, або про участь члена Національної комісії в такому режимі у засіданні.

Особливості врегулювання конфлікту інтересів у діяльності членів Національної комісії передбачені частиною другою статті 35¹ Закону України “Про запобігання корупції”.

22. Рішення Національної комісії приймається, якщо за нього проголосувало не менш як 13 членів Національної комісії.

Рішення Національної комісії можуть бути оскаржені в установленому законодавством порядку.

Порядок денний засідання Національної комісії має бути оприлюднений не пізніше ніж за три робочих дні до засідання на її офіційному веб-сайті.

Робочі органи Національної комісії

23. З метою забезпечення здійснення своїх повноважень, підготовки і попереднього розгляду питань, віднесених до її повноважень, Національна комісія має право утворювати робочі органи — комітети.

24. Комітети можуть утворюватися на постійній або тимчасовій основі.

На постійній основі обов’язково утворюються такі комітети:

комітет з питань сертифікації фахівців у сфері психічного здоров’я за професійними напрямками роботи;

комітет з питань організації сертифікації та діяльності психотерапевтів;

комітет з питань саморегулювальних організацій у сфері психічного здоров’я;

комітет з питань розгляду скарг отримувачів допомоги та послуг у сфері психічного здоров’я;

етичний комітет;

комітет з питань безперервного професійного розвитку фахівців у сфері психічного здоров’я;

комітет з питань супервізії.

25. Обов’язковий постійний комітет складається з трьох членів, інші постійні чи тимчасові комітети — не менше трьох та не більше 12 членів.

26. Національна комісія визначає функції, персональний склад, обирає голів та заступників голів (за потреби) комітетів та переглядає їх не рідше ніж один раз на три роки.

Члени Національної комісії можуть входити до складу кількох постійних чи тимчасових комітетів. Голова та заступники голови Національної комісії не можуть бути членами обов'язкового постійного комітету та не можуть бути головою чи заступником голови іншого постійного чи тимчасового комітету.

Діяльність комітетів забезпечується секретаріатом Національної комісії.

27. Організація роботи Національної комісії та її комітетів визначається у порядку роботи (регламенті) Національної комісії, який затверджується на її засіданні.

28. Особи, які не є членами Національної комісії або працівниками секретаріату Національної комісії, можуть залучатися до роботи в комітеті на тимчасовій основі та виконувати покладені на них завдання та обов'язки на підставі укладених з ними цивільно-правових договорів.

29. За рішенням Національної комісії при ній може утворюватися на громадських засадах рада отримувачів послуг у сфері охорони психічного здоров'я, яка може брати участь у підготовці рішень Національної комісії та надавати обов'язкові до розгляду рекомендації.

Управління діяльністю Національної комісії

30. Управління діяльністю та організацію роботи Національної комісії здійснює Голова Національної комісії, а у разі його відсутності — один із заступників Голови Національної комісії в межах повноважень, визначених цим Статутом та відповідно до встановленого Головою Національної комісії та затвердженого Національною комісією розподілу обов'язків.

Строк повноважень Голови Національної комісії та його заступників становить чотири роки, але не більше строку їх повноважень як члена Національної комісії.

Голова Національної комісії та його заступники працюють на постійній основі.

На Голову Національної комісії та його заступників, а також членів Національної комісії, які здійснюють свої повноваження на постійній основі, та працівників секретаріату Національної комісії не поширюється дія Закону України "Про державну службу".

Голова, заступники Голови Національної комісії, члени Національної комісії, які здійснюють свої повноваження на постійній основі, є суб'єктами, на яких поширюється дія Закону України "Про запобігання корупції".

31. Голова Національної комісії та його заступники обираються шляхом таємного особистого голосування членами Національної комісії із числа членів Національної комісії на засіданні Національної комісії та

призначаються на посаду і звільняються з неї Кабінетом Міністрів України за поданням Національної комісії.

Голова Національної комісії та його заступники не можуть бути делеговані одним органом, зазначеним у пункті 13 цього Статуту.

На посади Голови Національної комісії та його заступників не може бути призначено осіб, які займають посади державної служби або на яких поширюються обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, передбачені Законом України “Про запобігання корупції”.

32. Засідання Національної комісії проводяться не рідше ніж один раз на місяць.

33. Голова Національної комісії:

- 1) забезпечує складення плану роботи Національної комісії;
- 2) головує на засіданнях Національної комісії;
- 3) підписує рішення, прийняті Національною комісією, і протоколи засідань Національної комісії;
- 4) організовує виконання рішень Національної комісії та інформує членів Національної комісії про хід їх виконання;
- 5) організовує підготовку щорічного звіту про результати діяльності Національної комісії;
- 6) забезпечує загальне керівництво секретаріатом Національної комісії;
- 7) інформує членів Національної комісії про документи, листи, що надійшли до Комісії, а також інші питання, які стосуються діяльності Національної комісії;
- 8) за вмотивованою вимогою не менш як однієї третини складу Національної комісії скликає позачергові засідання Національної комісії;
- 9) діє без довіреності від імені Національної комісії в межах повноважень, передбачених законодавством та цим Статутом;
- 10) скликає і проводить засідання Національної комісії, вносить питання для розгляду на засіданнях, формує проект порядку денного засідання Національної комісії та надсилає його всім членам Національної комісії не пізніше ніж за один день до проведення засідання;
- 11) представляє Національну комісію у відносинах з іншими органами, юридичними особами незалежно від організаційно-правової форми в Україні та за її межами, зокрема з державними органами іноземних держав та міжнародними організаціями у сфері психічного здоров'я;
- 12) вносить для розгляду на засіданні Національної комісії пропозиції щодо розподілу обов'язків між своїми заступниками;

13) здійснює інші повноваження із забезпечення організації діяльності Національної комісії.

Секретаріат Національної комісії

34. Організаційне, фінансово-господарське, матеріально-технічне, інформаційно-довідкове та інше забезпечення діяльності Національної комісії та її комітетів здійснює секретаріат Національної комісії.

Положення про секретаріат Національної комісії, його структура і штатний розпис затверджуються рішенням Національної комісії.

35. Секретаріат Національної комісії очолює його керівник.

Керівник секретаріату Національної комісії призначається на посаду Головою Національної комісії на підставі рішення Національної комісії.

Відбір кандидатури на посаду керівника секретаріату Національної комісії здійснюється за результатами конкурсного відбору. Вимоги до кандидатів на посаду керівника секретаріату Національної комісії, порядок проведення конкурсного відбору затверджуються рішенням Національної комісії. Керівник секретаріату Національної комісії може бути звільнений з посади Головою Національної комісії у випадках, передбачених законодавством.

Керівник секретаріату Національної комісії підзвітний та підконтрольний Національній комісії.

36. Керівник секретаріату Національної комісії:

1) від імені Національної комісії укладає договори, вчиняє інші правочини, представляє інтереси в цивільно-правових відносинах, у судах України, органах державної влади, юридичних особах незалежно від організаційно-правової форми;

2) видає обов'язкові для виконання працівниками секретаріату Національної комісії накази та доручення з питань, що належать до його компетенції;

3) приймає на роботу і звільняє з роботи в порядку, передбаченому законодавством про працю, працівників секретаріату Національної комісії, приймає рішення щодо їх заохочення, притягнення до дисциплінарної відповідальності;

4) приймає рішення про відрядження, зокрема за кордон, заступників керівника секретаріату та працівників секретаріату Національної комісії;

5) виконує інші функції, пов'язані із забезпеченням діяльності секретаріату Національної комісії.

37. Керівник та працівники секретаріату Національної комісії працюють на постійній основі.

Умови оплати праці членів Національної комісії, що працюють на постійній основі, працівників секретаріату Національної комісії визначаються в установленому законодавством порядку.

Оплата праці членів Національної комісії, які здійснюють свої повноваження на постійній основі, та працівників секретаріату Національної комісії здійснюється за рахунок коштів державного бюджету та інших джерел, не заборонених законодавством.

38. Завданнями секретаріату Національної комісії є:

1) організаційне, правове, експертно-аналітичне, методичне та інформаційне забезпечення діяльності Національної комісії;

2) інформаційно-довідкове забезпечення діяльності Голови Національної комісії, його заступників, членів Національної комісії;

3) забезпечення підготовки і проведення засідань Національної комісії та її комітетів;

4) організація ведення діловодства та архіву відповідно до законодавства;

5) фінансово-господарське та матеріально-технічне забезпечення діяльності Національної комісії;

6) адміністрування та ведення Державного реєстру саморегульованих організацій у сфері психічного здоров'я та Реєстру надавачів послуг у сфері психічного здоров'я;

7) виконання інших завдань, передбачених положенням про секретаріат Національної комісії.

39. Відповідно до завдань, визначених пунктом 33 цього Статуту, секретаріат Національної комісії:

1) створює належні умови та сприяє ефективному здійсненню Головою Національної комісії, його заступниками, членами Національної комісії покладених на них повноважень;

2) одержує в установленому законом порядку інформацію, документи і матеріали, необхідні для здійснення покладених на Національну комісію і її секретаріат повноважень;

3) веде протоколи засідань Національної комісії та її комітетів;

4) здійснює організаційне забезпечення та технічне обслуговування засідань Національної комісії;

5) організовує проведення особистого прийому громадян Головою Національної комісії та його заступниками;

6) забезпечує організацію і проведення прес-конференцій, зустрічей та інших заходів;

7) оприлюднює рішення Комісії і висвітлює актуальні питання діяльності Національної комісії у медіа;

8) готує детальні розрахунки та обґрунтування щодо потреби в коштах, використання матеріальних ресурсів, зокрема фінансових, відповідно до затверджених кошторисів;

9) здійснює в установленому порядку внутрішній аудит та внутрішній контроль в Національній комісії;

10) виконує інші функції, пов'язані із забезпеченням діяльності Національної комісії.

Майно та кошти Національної комісії

40. Фінансування діяльності Національної комісії здійснюється за рахунок коштів державного бюджету та з інших джерел, не заборонених законодавством.

41.3 метою забезпечення діяльності Національної комісії, передбаченої цим Статутом, їй передається державне майно на праві узуфрукта державного майна.

Ведення обліку і звітності Національної комісії

42. Національна комісія веде облік та подає звітність відповідно до законодавства.

Національна комісія щороку готує та подає до 1 березня Кабінетові Міністрів України звіт про результати своєї діяльності за минулий рік.

Внесення змін до цього Статуту

43. Зміни до цього Статуту вносяться за рішенням Кабінету Міністрів України та підлягають державній реєстрації в порядку, передбаченому законодавством.

Припинення діяльності Національної комісії

44. Національна комісія припиняється шляхом її реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації відповідно до законодавства. Припинення Національної комісії здійснюється в порядку, передбаченому законом.

Національна комісія вважається припиненою з дня внесення запису про державну реєстрацію припинення юридичної особи до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань.